

تثلیث در قرآن و عهدین

محمد کاشانی

▼
تثلیث در قرآن و عهدین

محمد کاشانی

انتشارات دلیل ما

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: نگارش

قیمت: ۱۱۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۹۷ - ۸۶۱ - ۷

تلفن و تماس: ۳۷۷۳۳۴۱۳ - ۳۷۷۴۴۹۸۸ (+۹۸۲۵)

آدرس: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران

طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳

www.Dalilema.com

Dalilema@yahoo.com

انتشارات دلیل ما

مراکز پخش:
(۱) قم، خ معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۹، تلفن: (۱۰ خط) ۳۷۸۴۲۴۶۶
(۲) قم، خ صفائیه، روبروی کوچه ۳۸، پلاک ۷۵۹، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۳۷۷۳۷۰۱۱ - ۳۷۷۳۷۰۰۱
(۳) تهران، خ انقلاب، خ فخررازی، فروشگاه دلیل ما، پلاک ۶۱، تلفن ۶۶۴۶۴۱۴۱
(۴) مشهد، چهارراه شهداء، ضلع شمالی باغ نادری، کوچه شهید خوراکیان،
مجتمع تجاری گنجینه کتاب، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۲۲۳۷۱۱۳ - ۵

سرشناسه: کاشانی، محمد، ۱۳۵۹ -

عنوان و پدیدآور: تثلیث در قرآن و عهدین / محمد کاشانی.

مشخصات نشر: قم: دلیل ما، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۳۴۴ ص.

شابک: 978 - 964 - 397 - 861 - 7

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۳۳۳] - ۳۳۴؛ همچنین به صورت زیر نویس.

موضوع: تثلیث -- تاریخ عقاید.

موضوع: مسیحیت -- عقاید.

موضوع: توحید

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۳ ت ۲ کی / ۱۱۵ BT

شماره رده دیویی: ۲۳۱/۰۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۰۶۱۴۷

۱۷.....	چکیده
۱۹.....	درآمد

اصطلاح‌شناسی تثلیث / ۲۵

۲۷.....	مفهوم تثلیث
۲۷.....	الف: تثلیث چیست
۳۲.....	۱. سه شخص (اقنوم) هستند که الوهیت دارند
۳۳.....	۲. هر شخص با دیگری تمایز دارد
۳۳.....	۳. فقط یک خدای واحد حقیقی وجود دارد
۳۴.....	۴. بین شخصیت‌های تثلیث تساوی وجود دارد
۳۴.....	چند نکته
۳۵.....	الف - اقنوم چیست
۳۶.....	مفهوم اقنوم

- ب: تثلیث چه چیزی نیست! ۴۰
۱. تمثیل اشتباه مثلث ۴۰
۲. تمثیل اشتباه آب ۴۰
- ج: تبیین های مختلف از تثلیث ۴۱
۱. آبای کاپادوکیه ۴۱
۲. آگوستین ۴۲
۳. کارل یارت ۴۳
۴. کارل رات ۴۵
- د: بدعت های تثلیثی ۴۶
۱. حالت گرایی (modalism) ۴۶
۲. اعتقاد به سه خدا (tritheism) ۴۷
۳. سلطنت گرایی (monarchianism) ۴۷
۴. توحید گراها (Unitarianism) ۴۸
- اشخاص تثلیث ۴۹
- الف: پدر ۴۹
- ب: مسیح شناسی ۵۰
- سیر تحول آموزه مسیح شناسی در مسیحیت ۵۲
۱. نخستین گام از یوستینوس شهید تا اوریگنس ۵۳
۲. مناقشه آریوسی ۵۳
۳. تبادل صفات (idiomatum communicatio) ۵۵
- پنج باور درباره مسیح ۵۵
۱. مسیح یک انسان بزرگ ۵۶
۲. مکتب اسکندریه (تک طبیعتی مسیح) monophysism ۵۶

۵۶	۳. دو طبیعت بودن مسیح (مکتب انطاکیه) dyophysitism
۵۷	۴. مسیح، طبیعت بشری ناقص داشت
۵۸	۵. مسیح خدا انسان
۶۲	ج: روح القدس
۶۳	مدل‌های مختلف درباره روح القدس
۶۵	الوهیت روح القدس
۶۶	نظر آگوستین درباره روح القدس
۶۷	کارکردهای روح القدس
۶۷	۱. مکاشفه
۶۷	۲. نجات
۶۷	صدور ازلی روح القدس

۲

تثلیث در ادیان قبل از مسیحیت / ۶۹

۷۱	فلسفه تثلیث
۷۱	الف: تثلیث در بابل
۷۳	ب: رابطه مکتب افلاطون و تثلیث
۷۶	ج: تثلیث مصری
۷۸	د: تثلیث هند

۳

سیر تاریخی تثلیث / ۸۵

۸۷	سیر تاریخی تثلیث در مسیحیت
----	----------------------------

۱. تثلیث در عهد قدیم ۸۷
۲. تثلیث در عهد جدید ۸۸
۳. مسیحیان اولیه و تثلیث ۹۰
۴. تثلیث در دوران آبا ۹۰
۵. پیدایش آموزه تثلیث ۹۲
۶. شورای نیقیه و تثلیث ۹۳
۷. تصویب نهایی تثلیث ۹۹
۸. تثلیث در ترون و سبطای پسین و پیشین ۱۰۱
۹. تثلیث در عصر اصلاحات ۱۰۲
۱۰. تثلیث در عصر روشنگری و معاصر ۱۰۳

نظریه تثلیث در عهدین / ۱۰۵

- تثلیث در کتاب مقدس ۱۰۷
- الف: عهد قدیم ۱۰۸
۱. شبیه خودمان ۱۰۹
۲. روح خداوند ۱۰۹
۳. ملاقات با ابراهیم ۱۱۰
۴. ظاهر شدن خدا ۱۱۱
۵. الوهیم ۱۱۲
- ب: عهد جدید ۱۱۴
۱. به نام پدر، پسر و روح القدس ۱۱۴

۱۱۶	۲. آیه جعلی تثلیث
۱۱۷	ج: کتاب مقدس تثلیث را انکار می کند
۱۱۷	۱. خدایش از یک شخص نیست
۱۱۹	۲. چرا انبیای این اعتقاد را آموزش ندادند؟
۱۲۱	الهیت مسیح
۱۲۳	بخش اول: بررسی آیات اثباتی
۱۲۵	الف: گفتار مسیح
۱۲۵	۱. اتحاد با خدا
۱۲۶	نقد و بررسی
۱۳۰	۲. پدر در من است و من در پدر
۱۳۱	نقد و بررسی
۱۳۲	۳. قبل از ابراهیم بودم
۱۳۳	نقد و بررسی
۱۳۵	۴. من هستم
۱۳۵	نقد و بررسی
۱۳۷	۵. هر که مرا ببیند پدر را دیده است
۱۳۸	نقد و بررسی
۱۴۱	ب: نظرات حواریون درباره مسیح
۱۴۱	۱. کلمه خدا (یی) بود
۱۴۳	نقد و بررسی
۱۴۳	ترجمه دقیق آیه مذکور چیست؟
۱۴۸	۲. برابر با خدا
۱۴۸	نقد و بررسی

- ۱۵۲..... ۳. مسیح خدای پسر یا پسر خدا.
- ۱۵۳..... نقد و بررسی
- ۱۵۶..... ۴. خدا و خداوند
- ۱۵۷..... نقد و بررسی
- ۱۶۳..... ج: کارها و ویژگی های مسیح
- ۱۶۳..... ۱. علم بی نهایت مسیح
- ۱۶۴..... نقد و بررسی
- ۱۶۵..... ۲. معجزات مسیح
- ۱۶۷..... زنده کردن مردگان
- ۱۶۷..... شفا دادن بیماران
- ۱۶۸..... نقد و بررسی
- ۱۷۴..... ۳. پرستش مسیح
- ۱۷۶..... نقد و بررسی
- ۱۷۸..... ۴. بخشایش گناهان
- ۱۷۹..... نقد و بررسی
- ۱۸۰..... ۵. تولد اعجاز گونه مسیح
- ۱۸۱..... نقد و بررسی
- ۱۸۲..... ۶. رستاخیز یگانه مسیح از بین مردگان
- ۱۸۳..... نقد و بررسی
- ۱۸۴..... د: نتیجه گیری
- ۱۸۷..... بخش دوم: آیاتی که الوهیت مسیح را انکار می کنند
- ۱۸۸..... ۱. مسیح و خدا

۲. حضرت عیسی علیه السلام می‌کند که هیچ اختیاری ندارد ۱۸۹
۳. حضرت عیسی علیه السلام دانشی محدود داشت ۱۹۰
۴. حضرت عیسی علیه السلام ناتوانی خود را نشان می‌دهد ۱۹۲
۵. آیا خدا ممکن است وسوسه شود؟ ۱۹۳
۶. عیسی مسیح علیه السلام ذاتی متمایز از خدا داشت ۱۹۳
۷. چه کسی برتر است ۱۹۵
۸. عیسی مسیح علیه السلام چه کسی را پرستش می‌کرد؟ ۱۹۷
۹. مناقشه کنوتیک ۱۹۸
۱۰. عیسی علیه السلام خدا نیست و هرگز چنین ادعایی نکرد ۱۹۹

۵

عقل و تثلیث / ۲۰۱

- عقل و تثلیث ۲۰۳
- بخش اول: عقل و تثلیث ۲۰۶
۱. استحاله وجود دو موجود نامحدود ۲۰۷
۲. استحاله حلول خدای نامحدود، در جسد محدود ۲۰۷
۳. معادله یک + یک + یک = یک، محال است ۲۰۸
۴. خدایی که هستی‌اش از خودش نیست ۲۱۰
۵. تعدد سه گانه در ذات یگانه ۲۱۱
۶. خدای ناقص ۲۱۳
۷. تبدیل واجب الوجود به ممکن الوجود ۲۱۴
۸. اشکالات منطقی دیگر ۲۱۶

- بخش دوم: توحید و منطق ۲۱۸
- الف) براهین اثبات توحید ۲۲۰
- ۱- برهان تمناع ۲۲۰
- ۲- برهان نفی حد (ملاک تعدد محدودیت است) ۲۲۲
- ۳- برهان عدم ضعف ۲۲۴
- ۴- برهان نفی توهم و تصور ۲۲۶
- ۵- برهان نفی ترکیب ۲۲۶
- ۶- برهان نفی مغایرت صفات با ذات ۲۲۷
- ۷- برهان توحید در فاعلیت حقیقی ۲۲۸
- ۸- برهان ترکیب از وجود و عدم ۲۳۰
- ۹- برهان وجه تمایز ۲۳۱
- ۱۰- برهان وحدت انبیا ۲۳۲
- ب) کلیسا و توحید ۲۳۳
- بخش سوم: پاسخ به توجیهات درباره عقل و تثلیث ۲۳۵
- ۱- تثلیث سه قسمتی ۲۳۷
- مدل خورشید، نور و حرارت ۲۳۷
- مدل خورشید و اشعه خورشید ۲۳۹
- مدل تخم مرغ دارای زرده، سفیده و پوسته ۲۴۰
- مدل شبدر با سه برگ ۲۴۰
- مدل انسان با روح و جسم ۲۴۱
- مدل یک بدن با سه سر ۲۴۱
- مدل یک مثلث با سه ضلع ۲۴۲

- ۲- تثلیث مدالستی..... ۲۴۲
- مدل یک مرد با سه شخصیت..... ۲۴۳
- مدل یک لیوان آب در سه حالت جامد، مایع و گاز..... ۲۴۴
- مدل برنامه نجات..... ۲۴۴
- مدل سه وضعیت..... ۲۴۴
- مدل حافظه، ادراک و اراده..... ۲۴۵
- مدل ریاضیاتی یک ضربدر یک ضربدر یک..... ۲۴۵
- ۳- توجیه تثلیث با اعتراف به سه خدایی..... ۲۴۶
- مدل یک خانواده با سه عضو..... ۲۴۶
- ۴- تثلیث مونارشیانسم..... ۲۴۷
- مدل یک خدای بزرگ و دو خدای کوچک..... ۲۴۸
- مدل یک خدا با دو تجلی..... ۲۴۸
- ۵- سنخیت و تثلیث..... ۲۴۹
- نقد..... ۲۵۰
- ۶- برهان رابطه‌ی آگاهی در خدا..... ۲۵۱
- پاسخ..... ۲۵۴
- ۷- برهان رابطه‌ی محبت در خدا..... ۲۵۷
- پاسخ..... ۲۶۱
- ۸- مکاشفه خدا از خودش..... ۲۶۴
- پاسخ..... ۲۶۵
- ۹- تمایز روابطی..... ۲۶۶
- پاسخ..... ۲۷۰

۲۷۲	۱۰- مدل اسماء الهی
۲۷۳	۱۱- مدل صفات خدا
۲۷۳	۱۲- وحدت وجود و تثلیث
۲۷۴	● ۱- وحدت شخصی وجود
۲۷۵	● ۲- وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت
۲۷۶	شباهت وحدت وجود و تثلیث

۶

تثلیث در قرآن / ۲۸۱

۲۸۳	تثلیث و الوهیت مسیح در قرآن
۲۸۳	۱- خدا واحد است
۲۸۷	تفسیر کفو
۲۸۸	۲- مردود دانستن خدای پسر
۲۹۰	۳- خدا یکی است نه سه تا
۲۹۱	۴- مسیح خدای نیازمند
۲۹۲	۵- ناتوانی مسیح
۲۹۴	۶- بندگی خدا محور مسیح
۲۹۹	۷- نفی الوهیت روح القدس
۳۰۱	پاسخ به شبهات درباره تثلیث قرآن
۳۰۱	۱- تثلیث قرآن و تثلیث مسیحی
۳۰۳	نقد و بررسی
۳۰۵	۲- مسئله مریم

۳۱۲	 ۳. تثلیث مسیحی و نظریه صفات در اسلام
۳۱۵	 پاسخ
۳۱۷	 مسیح کلمه خدا
۳۱۹	 پاسخ
۳۲۶	 مسیح روح خدا
۳۲۷	 پاسخ
۳۳۱	 جمع بندی و داورى
۳۳۳	 کتاب نامه

چکیده

کتاب حاضر تحقیقی گسترده با موضوع تثلیث در قرآن و کتاب مقدس می باشد. در کتاب حاضر نخست معنای صحیحی از اصطلاح تثلیث در اندیشه مسیحی را ارائه می کنیم و برداشت های غیرارتدوکسی را به طور دقیق تبیین می نماییم، تا بدعت های تثلیثی را از مفهوم اصلی تثلیث جدا سازیم. سپس ریشه های باستانی اعتقاد به تثلیث را در ادیان ابتدایی بررسی می کنیم. در این تحقیق داستان ورود اعتقاد به تثلیث در اندیشه مسیحی به طور دقیق موشکافی شده و مشخص شده است چگونه اعتقادی که نه در کتاب مقدس ریشه دارد و نه در کلیسای اولیه طرفداری داشته است، با کمک امپراتور، تبدیل به آموزه اصلی جهان مسیحیت شده است. همچنین سیر تحول آموزه تثلیث در قرون وسطی، عصر اصلاحات و قرون معاصر پی گیری شده است.

سپس به سراغ درک دقیق تری از اشخاص تثلیث در اندیشه مسیحی می رویم و می فهمیم که در الهیات مسیحی، آموزه پدر، پسر و روح القدس و روابط این سه با یکدیگر چگونه تبیین شده است.

در ادامه، به جست‌وجوی تثلیث در کتاب مقدس می‌پردازیم و آیاتی را که برخی از مسیحیان برای اثبات تثلیث به آن استدلال کرده‌اند را می‌نگریم؛ اما هنگامی که هیچ آیه‌ای مبنی بر اعتقاد به تثلیث در کتاب مقدس نمی‌یابیم به سراغ اعتقاد به الوهیت مسیح در عهدین می‌رویم. این نوشتار ابتدا به طور دقیق تمامی آیات مورد استناد مسیحیان برای اثبات الوهیت مسیح را مورد مطالعه قرار می‌دهد و به تک‌تک این آیات، با استناد به خود کتاب مقدس، پاسخ می‌دهد و در ادامه آیاتی از کتاب مقدس ذکر می‌شود که به طور صریح، الوهیت مسیح را نفی می‌کنند. نتیجه‌ای که این تحقیق ارائه می‌دهد عدم هماهنگی تثلیث و الوهیت مسیح با آموزه‌های کتاب مقدس است.

بعد از بررسی موضوع تثلیث در تاریخ و کتاب مقدس اولین سؤالی که خواننده با آن مواجه می‌شود نسبت بین عقل و تثلیث است که در این بخش به طور منطقی اثبات شده است. تثلیث مسأله‌ای ضد منطق و مخالف خرد است.

در انتهای تحقیق به سراغ نگرش قرآن به مسئله تثلیث و الوهیت مسیح می‌رویم و با بررسی آیات مرتبط با این موضوع درمی‌یابیم که قرآن به شدت با این اعتقاد مقابله می‌کند. هم‌چنین در این بررسی به چند اشکالی که مستشرقین مسیحی به درک قرآن از مسئله تثلیث کرده‌اند نیز پاسخ خواهیم داد.

درآمد

اعتقاد به تثلیث، اساس آموزه‌های مسیحیت را تشکیل می‌دهد و راز نخستین شمرده می‌شود؛ درست همان‌گونه که توحید، بنیاد اعتقادی اسلام به شمار می‌آید. بر همین اساس، مسیحیان هر کاری را با نام «پدر، پسر و روح القدس» آغاز می‌کنند. در آغاز خوردن، هنگام ورود به کلیسا و نیز موقع نماز این عبارت را می‌خوانند. اولین چیزی که آنان می‌آموزند، اعتقاد به تثلیث است. هیچ آموزه‌ای همچون تثلیث در جان فرد مسیحی رسوخ نکرده است؛ با این حال، فهم آن نه تنها بسیار مشکل، بلکه غیر ممکن است. مسیحیان معتقدند که «تثلیث» با حقایق برتر الهی مرتبط است. از همین رو، عقل انسان از فهم آن ناتوان است. در نتیجه، تثلیث به مثابه رازی سرناگشوده باقی می‌ماند. آنسلم قدیس (۱۱۰۹ م) نیز رفتی تلاش برای فهم تثلیث به نتیجه نمی‌رسد، به این گزینه روی می‌آورد که «ایمان می‌آورم تا بفهمم» (*fides quaerens intellectum*).^۱

۱. الستر مک‌گراث، درآمدی بر الاهیات مسیحی، ص ۴۷.

مسیحیت به عنوان بزرگ‌ترین دین جهان، پیروان بسیاری دارد و بین این دین و دین مبین اسلام از ابتدای ظهور اسلام مناسبات زیادی در جریان بوده است. شناخت و بررسی صحیح تثلیث علاوه بر جایگاهی که این بحث در مسیحیت‌شناسی دارد، نقش مهمی نیز در مطالعات دینی اسلامی ایفا می‌کند؛ که این خامه به بررسی موشکافانه مسأله تثلیث پرداخته است. بر خود لازم می‌دانم از زحمات ارزشمند حجة الاسلام والمسلمین دکتر محمدباقر قیومی و دکتر علی‌الشیخ که راهنمایی‌های ارزشمندی در طول تدوین این کتاب داشتند، تشکر و قدردانی داشته باشم. همچنین از حجة الاسلام والمسلمین دکتر جواد باغبانی که بازبینی علمی و برادر ارجمند محمد حقانی فضل و برادر گرامی مصطفی دری که زحمت ویراستاری کتاب را کشیدند و دوست مسیحی شاهد یهوهام «تئوفیلیوس» که در تدوین بخش چهارم کتاب، مشاوره‌های خوبی داشتند سپاسگزار می‌باشم.

واژه‌های کلیدی

- ۱- تثلیث: واژه انگلیسی «Trinity» از واژه لاتینی «Trinitas» مشتق شده و به معنای اعتقاد به خدایی یگانه است؛ خدایی که از سه اقنوم تشکیل شده و هر اقنوم به تنهایی خدای قادر است.
- ۲- توحید: اعتقاد به یگانگی خدا در ذات، عدد، صفات و افعال به صورت وحدت شخصیه؛ خدایی که تشبیه‌ناپذیر و توصیف‌ناپذیر است.^۱

۱. اقتباس از مقاله «توحید از نگاه امام علی (ع)»، سید جعفر سیدان.

۳- ایمان‌گرایی: تعبیر ایمان‌گرایی را در فارسی به عنوان معادل واژه فیدئیسم «Fideism» به کار می‌برند. این واژه در برابر عقل‌گرایی، به معنای کلامی‌اش، قرار دارد. در دیدگاه ایمان‌گرایانه، حقایق دینی مبتنی بر ایمان است و از راه خردورزی و استدلال نمی‌توان به حقایق دینی دست یافت. سابقه تاریخی این مدعا، طولانی است و به زمان پولس قدیس می‌رسد، و از آن زمان تا کنون با نمودهای گوناگون رخ نموده است.

۴- کتاب مقدس: «کتاب مقدس» عنوان مجموعه‌ای از نوشته‌های کوچک و بزرگ است که مسیحیان همه آن مجموعه را و یهودیان، بخشی از آن را «کتاب آسمانی و الهی» خود می‌دانند. این کتاب از دو مجموعه «عهد قدیم» و «عهد جدید» تشکیل شده است. این عنوان شاید به این اعتقاد مسیحیان اشاره داشته باشد که خداوند برای نجات انسان‌ها دو عهد با آن‌ها بسته است.

۵- عهد قدیم: بر اساس این عهد، خداوند از انسان پیمان گرفته است که برای نجات به شریعت الهی پای‌بند باشد و از راه عمل به شریعت و احکام الهی، خود را به خداوند نزدیک ساخته و موهبت رضایت او را فراهم آورد.

خداوند تورات^۱ (به معنای «شریعت و قانون») را بر موسی ﷺ

۱. باید توجه داشت که کلمه «تورات» واژه‌ای عبری به معنای «آموزش» یا «تعلیم» است و مقصود از آن، تعلیم خدا به بنی‌اسرائیل می‌باشد. اما عموماً این واژه به «خط»، «شریعت» یا «قانون» ترجمه شده است.

نازل کرده است و از بنی اسرائیل می‌خواهد که به آن عمل کنند:^۱

«ای اسرائیل! فرایض و احکامی را که من امروز به گوش شما می‌گویم بشنوید، تا آن‌ها را یاد گرفته، متوجه باشید که آن‌ها را به جا آورید! یَهُوَه خدای ما، با ما در حوریب عهد بست.»^۲

این عهد و پیمان، ابتدا با حضرت ابراهیم علیه السلام بسته شد و سپس در زمان موسی علیه السلام تجدید و تحکیم یافت و با ظهور حضرت عیسی علیه السلام دوران آن پایان پذیرفت.^۳

«عهد قدیم»^۴ که بخشی مورد اعتقاد یهودیان نیز است، قریب به سه چهارم کتاب مقدس را در بر می‌گیرد. عهد قدیم مجموعاً ۳۹ کتاب است که شامل ۱۷ کتاب تاریخ و احکام، ۵ کتاب مواعظ، حکم و نیایش و ۱۷ کتاب نبوات (پیشگویی‌ها) می‌باشد. این مجموعه به عبری و بعضاً کلدانی نگاشته شده است.

۶- عهد جدید:^۵ خداوند، با ظهور حضرت عیسی علیه السلام و فدا شدن و مصلوب گشتن او، عهد دیگری با انسان بست که بر اساس آن، راه نجات انسان در این است که ایمان بیاورد. حضرت عیسی علیه السلام پسر خداست،

۱. «تورات بنده من موسی را که آن را با فرایض و احکام به جهت تمامی اسرائیل در حوریب امر فرمودم، به یاد آورید.»

۲. تورات، تشیه، ۵: ۱ و ۲.

۳. عبدالرحیم سلیمانی اردستانی، کتاب مقدس، ص ۱۹.

4 . old Testament.

5 . New Testament.

قربانی شدن او به عنوان کفاره گناهان انسان‌هاست، و نجات از طریق محبت حاصل می‌شود.

«عهد جدید» نیز همانند عهد قدیم مشتمل بر کتاب‌ها، رسالات متنوع و نیز مطالب گوناگونی است که به زبان یونانی نوشته شده است. عهد جدید شامل ۲۷ کتاب و نامه می‌باشد که به وسیله ۹ نویسنده نگاشته شده است و اگر پولس رسول را نویسنده رساله به عبرانیان بدانیم، تعداد نویسندگان عهد جدید به هشت نفر کاهش پیدا خواهد کرد. این کتاب‌ها در طول نیم قرن، یعنی از حدود سال ۴۵ میلادی تا حدود ۱۰۰ میلادی، به رشته تحریر درآمده‌اند.^۱ عهد جدید مشتمل بر چهار انجیل، اعمال رسولان، سیزده نامه منسوب به پولس، رساله به عبرانیان، یک نامه منسوب به یعقوب، دو نامه منسوب به پطرس، سه نامه منسوب به یوحنا، یک نامه منسوب به یهودا و مکاشفه یوحنا است. حضرت عیسی علیه السلام هیچ یک از این کتاب‌ها را ننوشت و عهد جدید تماماً بعد از به صلیب کشیدن ایشان نوشته شده است.

۷- اقنوم: معادل انگلیسی آن واژه «Person» به معنای شخص است. دائرة المعارف کاتولیک می‌نویسد: این واژه از کلمه لاتینی «persona» به معنای ماسکی که بازیگران تئاتر به صورت می‌گذارند، گرفته شده است.^۲ باید توجه داشت که ارائه تعریفی دقیق از «شخص» در مسیحیت به فهم واژگان تثلیث کمک شایانی می‌کند.

۱. مریل تنی سی، معرفی عهد جدید، ج ۱، ص ۱۳۶.

2. Catholic Encyclopedia (1913)/ person.